

VN/2277/2025
VN/2277/2025-STM-1

Terveysterveys-ohjelma: suun terveys osaksi hoivatyötä - työryhmä

Asettaminen

Sosiaali- ja terveysministeriö asettaa Suun terveys osaksi hoivatyötä -työryhmän. Työryhmän tehtävänä on toteuttaa pääministeri Orpon hallituksen ohjelman Terveysterveys - kansallinen terveys- ja hyvinvointiohjelmaa laatimalla koulutussisällöt sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksiin ja paikallisesti sovitettavia toimintamalleja hyvinvointialueille.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 27.1.2025 - 31.3.2027.

Tausta

Petteri Orpon hallituksen ohjelmaan on kirjattu kansallinen terveys- ja hyvinvointiohjelma Terveysterveys, jonka toteuttamiseen on varattu yhdeksän miljoonan euron määräraha hallituskauden ajaksi. Kansallisen terveys- ja hyvinvointiohjelman tavoitteena on vähentää keskeisten kansansairauksien ja niiden riskitekijöiden aiheuttamaa hyvinvointivajetta ja tautitaakkaa, lisätä työ- ja toimintakykyä, sekä vähentää väestöryhmien välisiä eroja terveys- ja hyvinvointiongelmassa vuoteen 2028 mennessä. Ohjelman tavoitteena on myös vähentää sosiaali- ja terveyspalvelujen tarvetta pitkällä aikavälillä.

Poikkihallinnollinen ohjausryhmä on valinnut toimenpiteet ohjelman toimeenpanosuunnitelmaan tieteellisen asiantuntijaryhmän ehdotuksen pohjalta. Toimeenpanosuunnitelma sisältää viisi toimenpidekokonaisuutta ja 14 toimenpidettä. Toimenpidekokonaisuudet sisältävät poikkileikkaavasti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen keinoja. Toimenpiteiden valinnassa on otettu huomioon se, että niiden tiedetään vähentävän väestöryhmien ja alueiden välisiä eroja terveydessä ja hyvinvoinnissa. Toimenpiteet ovat lyhyen ja pitkän aikavälin toimenpiteitä. Rahoitusta kohdennetaan hankehakuihin, hankintoihin ja työryhmien työskentelyyn mukaan lukien materiaalien valmistelu, levittäminen ja toimeenpanon tuki sekä ohjelmakokonaisuuden koordinointiin, viestintään ja arviointiin. Yksi toteutettavista toimenpiteistä on ”Suun terveys osaksi hoivatyötä” – työryhmä.

Suun terveyttä edistävien elintapojen nykyistä parempi omaksuminen väestössä vähentäisi suun sairauksien ja niihin yhteydessä olevien muiden sairauksien hoidon tarvetta, jolloin hoitoihin nyt tarvittavia voimavaroja voitaisiin suunnata toisaalle. Kariuksen aiheuttama hampaiden reikiintyminen ja hampaiden kiinnityskudossairaus parodontiitti ovat edelleen merkittäviä ongelmia erityisesti heikommassa sosioekonomisessa asemassa olevilla ja hoivan piirissä olevilla henkilöillä. Heikon suun terveyden yhteyksistä useisiin kroonisiin sairauksiin, kuten diabetekseen ja sydän- ja verisuonisairauksiin, on enenevässä määrin näyttöä. Kuten useiden muidenkin kroonisten sairauksien, myös suun sairauksia tai niiden vaikutuksia, voidaan vähentää kohdennetulla ammattilaisen antamalla terveysohjauksella sekä säännöllisellä, sitoutuneella omahoidolla. Myös hoivan varassa oleville henkilöille tulee

VN/2277/2025
VN/2277/2025-STM-1

osana päivittäistä hoivaa varmistaa puhdas, kivuton, infektiotapaa suu sekä riittävä pureskelukyky, mikä vaikuttaa oleellisesti myös henkilön ravitsemustilaan ja siten toimintakyvyn ylläpitämiseen.

Tavoitteet

Työryhmän tavoitteena on toteuttaa osaltaan Kansallisen terveys- ja hyvinvointiohjelman tavoitteita. Työryhmän työskentelyllä suun terveys saatetaan pysyväksi osaksi hoivatyön toimintakulttuuria lisäämällä suun terveyden osaamista hoiva-alan koulutuksessa ja kehittämällä konkreettisia suun terveyden huomioimisen toimintamalleja hoivatyön arkeen.

Työryhmän tehtävät

Työryhmän tehtävänä on laatia suun terveyttä koskevia koulutussisältöjä sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksiin ja paikallisesti sovitettavia toimintamalleja hyvinvointialueille suun terveyden huomioon ottamisen vahvistamiseksi osana hoivatyötä. Työryhmän tehtävänä on selvittää olemassa olevat keskeiset materiaalit opetusta- ja täydennyskoulutusta varten sekä tuottaa tarvittaessa täydentäviä materiaaleja. Opetus- ja koulutussisältöjen käyttöönotto toteutetaan alan oppilaitosten ja hyvinvointialueiden yhteistyönä työryhmän koordinaatiotuella.

Suun terveys osaksi hoivatyötä -työryhmän tehtävät:

- Laatia koulutussisällöt sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksiin suun terveyden huomioon ottamiseksi nykyistä paremmin osana hoivatyötä.
- Kartoittaa paikallisesti sovitettavia vaikuttavia toimintamalleja hyvinvointialueille.
- Selvittää olemassa olevat keskeiset materiaalit opetusta- ja täydennyskoulutusta varten sekä tuottaa tarvittaessa täydentäviä materiaaleja.
- Koordinoida näiden opetus- ja koulutussisältöjen käyttöönottoa alan oppilaitosten ja hyvinvointialueiden yhteistyönä.

Työryhmän konkreettiset tehtävät:

- Laatia suunnitelma, miten ryhmälle asetetut tavoitteet saavutetaan ja tehtävät toteutetaan.
- Laatia em. suunnitelmaan pohjautuva budjetti käytettävissä olevan rahoituksen käytöstä mahdollisimman vaikuttavasti.
- Laatia suunnitelma toimien seurannasta ja vaikutusten arvioinnista, viestintätoimien vaikuttavuudesta sekä siitä, miten sukupuolten tasa-arvo otetaan huomioon.
- Tuottaa väliraportti, joka luovutetaan 31.1.2026 mennessä sekä loppuraportin, joka luovutetaan 31.3.2027 mennessä.
- Kuulla työssään alan asiantuntijoita ja keskeisiä sidosryhmiä.
- Työryhmä voi teettää työnsä kannalta tarpeellisia selvityksiä sekä järjestää kuulemistilaisuuksia ja seminaareja.

Työryhmän jäsenet

Puheenjohtaja: Kaija Hiltunen, EHL, dosentti, Helsingin yliopisto
Varapuheenjohtaja: Nimi, Nimike, (tbc)

Jäsenet:

Eveliina Tuuliainen, HLT, Pohjois-Savon hyvinvointialue
Karoliina Holmavuo, SHG, Pohjois-Savon hyvinvointialue
Riikka Jokimäki, SHG, lehtori, Metropolia ammattikorkeakoulu
Elina Kettunen, SHG, lehtori, Metropolia ammattikorkeakoulu
Kirsi Partanen, opettaja, Vamia
Hanna Heinonen, lehtori, Turun ammatti-instituutti

Pysyvät asiantuntijat:

Piia Astila, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö
Merja Auero, lääkintöneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö
Ulla Harjunmaa, ylihammaslääkäri, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
NN, opetushallitus

Työryhmä voi tarvittaessa täydentää kokoonpanoaan asiantuntijajäsenillä.

Tekninen sihteeri: Eeva Kankaanpää, assistentti, sosiaali- ja terveysministeriö, toimintakyky-yksikkö

Työryhmän kokoonpano ei täytä naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:ssä asetettuja vaatimuksia. Kaikilla ryhmään nimeävillä tahoilla ei ole ollut mahdollisuutta nimetä sekä mies- että naisehdokkaita. Työryhmän jäsenten valinnassa on painotettu tehtäviin liittyvää osaamista. Poikkeamiselle on lain 4 a §:n 1 momentissa tarkoitetut erityiset syyt.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmä työskentelee virkatyönä. Mahdolliset palkkiot maksetaan samasta rahasta kuin muutkin menot. Päivärahoja ei makseta.

Työryhmän päättämistä erillisistä tehtävistä voidaan maksaa palkkio.

Työryhmän käytettävissä on 900 000 €, jonka käytöstä työryhmä laatii budjetin, joka hyväksytetään STM:ssä.

Työryhmän kustannukset korvataan sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenomomentilta 33.03.31.

VN/2277/2025

VN/2277/2025-STM-1

Uudenmaan ulkopuolelta työryhmän kokouksiin matkustaville työryhmän jäsenille ja asiantuntijoille korvataan matkakulut valtion matkustussäännön mukaisesti. Kokouksiin osallistuminen pyritään mahdollistamaan myös etäyhteyksin.

Hankkeeseen käytettävä työaika kirjataan sosiaali- ja terveysministeriön osalta toiminnolle 5500500100 (ohjelmat ja niiden valmistelu ja toteutus). Työryhmän kulut tiliöidään sosiaali- ja terveysministeriössä TaKP 33010101, LKP-tili: 41030300, TY 5500820200, toiminto 5500500100, projekti 5500M-YTO.TERVED.

Kansliapäällikkö

Veli-Mikko Niemi

Neuvotteleva virkamies

Heli Hätönen

Jakelu Asettamispäätöksessä mainitut

Tiedoksi STM Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso
erityisavustaja Hannu Peurasaari
erityisavustaja Nuutti Hyttinen
STM Yhteisöt ja toimintakyky -osasto

VN/2277/2025-STM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: